מבחן: משנה בבא בתרא פרקים א-ב – השותפים בחצר והרחקת נזיקין

זמן 45 דקות · ניקוד 100 נקודות

שם	כיתה	תאריך	ציון
			מתוך 100

זמן: 45 דקות · 100 נקודות · ענו על כל השאלות. הניקוד כתוב ליד כל שאלה.

א חלק א: שאלות בחירה

24 נקודות

הקיפו את התשובה הנכונה. בכל שאלה תשובה נכונה אחת.

1 "הַשֻּׁתָּפִין שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה בֶּחָצֵר" – איפה בונים את הכותל? 4 נק'

(א) בתוך השטח של מי שרצה את המחיצה (ב) באמצע, כל שותף נותן חצי מהמקום

(ג) ליד הפתח של הבית (ד) איפה שבית הדין מחליט

2 בונים כותל בגזית. כמה טפחים נותן כל שותף? 4 נק'

(א) שלושה טפחים (ב) טפחיים ומחצה

(ג) טפחיים (ד) טפח ומחצה

3 לפי הרע"ב, מה פירוש "הֶזֵּק רְאִיָּה שְׁמֵיהּ הֶזֵּק"? 4 נק'

(א) גם מבט לתוך השטח של חברו הוא נזק (ב) מי שרואה נזק חייב לדווח

(ג) נזק שרואים בעיניים חייבים לשלם (ד) אסור לבנות חלונות

4 מה אסור לחלק גם כששני השותפים רוצים? 4 נק'

(א) שדה (ב) גינה

(ג) כתבי הקודש (ד) מרחץ

5 לפי הרע"ב, למה מרחיקים את הריחיים מן הכותל? 4 נק'

(א) כי הם מרעישים ומפריעים לישון (ב) כי הם מנידים (מרעידים) את הקרקע ומזיקים לכותל

(ג) כי הקמח מלכלך את הכותל (ד) כי הם חמים

6 כמה מרחיקים אילן משדה חברו? 4 נק'

(א) שלושה טפחים (ב) ארבע אמות

(ג) עשרים וחמש אמה (ד) אין צורך להרחיק

ב חלק ב: מושגים — 16 נקודות

הסבירו כל ביטוי במילים שלכם, וציינו מאיזו משנה הוא לקוח.

7 "הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה" (4 נק')

8 "כָּל שֶׁיֵּחָלֵק וּשְׁמוֹ עָלָיו" (4 נק')

9 "חֲזִית" (4 נק')

10 "מַרְחִיקִין" (4 נק')

ג חלק ג: יישום – מה הדין? — 30 נקודות

לכל מקרה כתבו מה הדין לפי המשנה והרע"ב, ונמקו.

11 נועה ויואב, שכנים בחצר קטנה של 5 על 5 אמות, ירשו אותה יחד. יואב דורש לחלק אותה, ונועה מסרבת. מה הדין? (6 נק')

12 בעל בית בגבעה פתוחה (בקעה) רוצה לבנות כותל בינו ובין השכן. השכן אומר: "אני לא צריך כותל". מי בונה, איפה, ומה עושה בונה הכותל? (6 נק')

13 דייר בבניין מסרב להשתתף בהתקנת דלת כניסה לחצר המשותפת: "אני לא צריך אותה". מה הדין לפי המשנה, ומה טוען רבן שמעון בן גמליאל? (6 נק')

14 אבי רוצה להציב תנור אפייה גדול צמוד לקיר של השכן. השכן עדיין לא בנה שם קיר, אלא רק חצר פתוחה. האם אבי צריך להרחיק? כמה? (6 נק')

15 השכן בנה כותל חדש במרחק אמה אחת מתחת לחלון של מיכל. מיכל דורשת להנמיך אותו. האם היא צודקת? למה? (6 נק')

ד חלק ד: הבנת משנה

15 נקודות

קראו את המשנה וענו.

16 קראו את משנה ב בפרק ב:

> לֹא יַעֲמִיד אָדָם תַּנּוּר בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ עַל גַּבָּיו גֹּבַהּ אַרְבַּע אַמּוֹת. הָיָה מַעֲמִידוֹ בָּעֲלִיָּה, צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא תַּחְתָּיו מַעֲזִיבָה שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. וּבַכִּירָה, טֶפַח. וְאִם הִזִּיק, מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁהִזִּיק. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, לֹא אָמְרוּ כָל הַשִּׁעוּרִין הָאֵלּוּ, אֶלָּא שֶׁאִם הִזִּיק, פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם

א. מה צריך להיות מעל תנור שעומד בתוך הבית, ולמה (לפי הרע"ב)? (5 נק')

ב. מה המחלוקת בין תנא קמא ובין רבי שמעון ב"וְאִם הִזִּיק"? (5 נק')

ג. כמי ההלכה לפי הרע"ב, ולמה צריך גם להרחיק וגם לשלם? (5 נק')

ה חלק ה: שאלת חשיבה

15 נקודות

17 "הֶזֵּק רְאִיָּה שְׁמֵיהּ הֶזֵּק" (רע"ב א, א). הסבירו את העיקרון, הראו איפה הוא מופיע בעוד מקום ביחידה (רמז: בית שער, חלון), וכתבו דוגמה מהחיים שלכם היום (מצלמות, רשתות חברתיות, מרפסות). האם לדעתכם הוא חשוב היום יותר או פחות? נמקו. **15 נק'**